

Statybos ir griovimo atliekų tvarkymas

Statybos ir griovimo atliekų priėmimo, rūšiavimo, perdirbimo ir saugaus jų šalinimo aikštelės kontrolė

2002-04-22 tarp Vilniaus miesto savivaldybės ir UAB „Rubikon apskaitos sistemos“ buvo pasirašyta sutartis, kurioje numatyta Liepkalnio 172b, Vilniuje, įsteigti statybos ir griovimo atliekų priėmimo, rūšiavimo, perdirbimo ir saugaus jų šalinimo aikštelę. 2002-10-02 buvo atliktos poveikio aplinkai vertinimo procedūros dėl statybos atliekų tvarkymo aikštelės Liepkalnio 172b, Vilnius. Vilniaus regiono aplinkos apsaugos departamentas (toliau – Vilniaus RAAD) 2002-12-16 raštu Nr. 2217 priėmė išvadą techniniam projektui dėl statybos atliekų aikštelės ir 2003-05-19 išdavė gamtos išteklių naudojimo leidimą Nr. 4.1-265 UAB „Rubikon apskaitos sistemos“ eksploatuoti atliekų tvarkymo aikštelę. Šiuo metu statybos ir griovimo atliekų priėmimo, rūšiavimo, perdirbimo ir saugaus jų šalinimo aikštelę Liepkalnio g. 172B, Vilniuje, eksploatuoja UAB „Bionovus“ pagal Vilniaus RAAD išduotą Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės (TIPK) leidimą Nr. VR-4.7-V-01-187. Pagal leidimą įmonė turi teisę surinkinėti, rūšiuoti ir perdirbti bei šalinti atliekas.

Statybos ir griovimo atliekų priėmimo, rūšiavimo, perdirbimo ir saugaus jų šalinimo aikštelės kontrolė

Vilniaus RAAD Vilniaus miesto agentūra 2014-04-29 nustatė, kad UAB „Bionovus“ veiklavietėje Liepkalnio g. 172, Vilniuje, mišrių statybinių ir griovimo atliekų (atliekų kodas 17 09 04) 2014 kovo mėnesio pabaigoje buvo 133998,09 tonomis daugiau, nei leidžiama laikyti pagal atliekų tvarkymo veiklos nutraukimo planą. Už nustatytus pažeidimus atsakingam UAB „Bionovus“ asmeniui buvo taikytos LR ATPK numatytos sankcijos.

Statybos ir griovimo atliekų priėmimo, rūšiavimo, perdirbimo ir saugaus jų šalinimo aikštelės kontrolė

Sukaupti mišrių statybinių atliekų kaupai Liepkalnio g. 172b, Vilnius

Statybos ir griovimo atliekų priėmimo, rūšiavimo, perdirbimo ir saugaus jų šalinimo aikštelės kontrolė

Kartu su mišriomis statybinėmis atliekomis į sąvartyną patenka ir mišrių komunalinių, bei stambiagabaričių atliekų.

Statybos ir griovimo atliekų priėmimo, rūšiavimo, perdirbimo ir saugaus jų šalinimo aikštelės kontrolė

Netinkamas statybinių atliekų rūšiavimas (mišrių statybinių atliekų kaupose yra ir pavojingų atliekų)

Statybos ir griovimo atliekų priėmimo, rūšiavimo, perdirbimo ir saugaus jų šalinimo aikštelės kontrolė

Įmonė įpareigota iki 2014-08-14 atliekas kurių kiekiai viršija nustatytus vienu metu didžiausius leidžiamus laikyti atliekų kiekius sutvarkyti ir/arba perduoti atliekų tvarkytojams.

UAB „Bionovus“ įpareigota nuo 2014-07-28 nutraukti priėmimą atliekų, kurių kiekiai viršija vienu metu didžiausius leidžiamus laikyti atliekų kiekius.

Statybos ir griovimo atliekų priėmimo, rūšiavimo, perdirbimo ir saugaus jų šalinimo aikštelės kontrolė

Įmonė įpareigota nuo 2014-07-28 kasdien teikti atsakingo asmens parašu patvirtintus praėjusios dienos Atliekų tvarkymo apskaitos žurnalo išrašus.

Įmonė įpareigota iki 2014-08-14 pateikti priemonių planą, kuriame būtų nustatytos priemonės ir jų įgyvendinimo datos statybos ir griovimo atliekų šalinimo aikštelės Liepkalnio g. 172 B, Vilniuje, rekultivavimui.

Statybos ir griovimo atliekų priėmimo, rūšiavimo, perdirbimo ir saugaus jų šalinimo aikštelės kontrolė

Įmonė įpareigota iki 2014-08-11 Vilniaus miesto agentūrai pateikti apskaitos žurnalus už 2013 metus ir 2014 metų 1-7 mėnesius, pateikti įmonės atliekų tvarkymo aikštelėje susidariusių atliekų, antrinių žaliavų ir pagamintos produkcijos perdavimą (pardavimą) patvirtinančius dokumentus (sąskaitas faktūras, PVM sąskaitas-faktūras ir kt.).

Įmonė įpareigota iki 2014-08-18 parengti atliekų tvarkymo veiklos nutraukimo plano projektą ir pateikti derinimui atsakingai institucijai.

Statybos ir griovimo atliekų priėmimo, rūšiavimo, perdirbimo ir saugaus jų šalinimo aikštelės kontrolė

UAB „Bionovus“ gali mišrias statybines ir griovimo atliekas (atliekos kodas 17 09 04) surinkinėti, rūšiuoti ir perdirbti. Iki 2013-12-16 įmonė turėjo leidimą šalinti išrūšiuotas mišrias statybines ir griovimo atliekas, atnaujinus TIPK leidimą sąlygos buvo sugriežtintos.

Pagal patvirtintą įmonės atliekų naudojimo ar šalinimo techninį reglamentą tvarkant mišrias statybines ir griovimo atliekas turi susidaryti betono ir gelžbetonio atliekos, čerpių ir keramikos atliekos, plytų atliekos, geležies ir plieno atliekos, grunto ir akmenų atliekos, medinės pakuotės atliekos, bituminių mišinių atliekos, stiklo, plastiko atliekos, vario, bronzos, žalvario atliekos, aliuminio atliekos, švino atliekos, cinko atliekos, alavo atliekos, metalo mišinių atliekos, kabelių atliekos, izoliacinių medžiagų atliekos, gipso izoliacinės statybinės medžiagos, mišrios komunalinės atliekos. Vadovaujantis atnaujintu TIPK leidimu Nr. VR- 4.7-V-01-187 įmonė neturi teisės šalinti mišrių statybinių ir griovimo.

Pagal UAB „Bionovus“ 2014-08-07 raštu pateiktą medžiagą įmonėje rūšiavimo metu nesusidarė aukščiau išvardytos atliekos, taip pat nepateikti duomenys apie atliekų perdirbimą ar atidavimą atliekas tvarkančioms įmonėms, todėl įmonės vykdomas mišrių statybinių ir griovimo atliekų rūšiavimas netinkamas.

Įmonė neįvykdė privalomojo nurodymo, todėl teikiamas pakartotinis nurodymas sutvarkyti sukauptą atliekų paviršį, be to, buvo kreiptasi į teismą dėl laikinųjų apsaugos priemonių.

Vilniaus RAAD kreipimasis į teismą

Vilniaus regiono aplinkos apsaugos departamentas (RAAD) kreipėsi į Vilniaus miesto apylinkės teismą ir paprašė uždrausti UAB „Bionovus“ laikyti statybines atliekas, kurių ji sukaupė gerokai daugiau nei galima pagal įmonei išduotą TIPK leidimą, įpareigojant bendrovę savo lėšomis sutvarkyti ir/arba perduoti šias atliekas atliekų tvarkytojams.

Teismo prašoma taikyti laikinąsias apsaugos priemones, areštuojuojant visą UAB „Bionovus“ priklausantį ilgalaikį turtą bei uždrausti UAB „Bionovus“ veiksmus, susijusius su bendrovės teisinės formos pakeitimu ar kitokiu juridinio asmens veiklos pakeitimu be likvidavimo procedūros (reorganizavimas, pertvarkymas ir pan.), tuo užtikrinant įmonės veiklos tęstinumą.

Statybos ir griovimo atliekų priėmimo, rūšiavimo, perdirbimo ir saugaus jų šalinimo aikštelės tolimesnė veikla

Dėl veiklos tęstinumo galimybės ir sąlygos Siekiant, kad UAB „Bionovus“ aikštelėje būtų atnaujinta mišrių statybinių atliekų priėmimas

Įmonė privaro atliekų tvarkymo veiklą vykdyti vadovaujantis Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidime Nr. VR-4.7-V-01-187 nustatytais sąlygomis.

Sukauptų atliekų kaupai turi būti sutvarkyti, suformuoti šlaitai. Jei sąvartyne bus pašalintas maksimalus leistas atliekų kiekis, jame nebus galima šalinti naujų atliekų, todėl UAB „Bionovus“ vadovaujantis patvirtintu įmonės atliekų naudojimo ar šalinimo techniniu reglamentu privalo rūšiuoti mišrias statybines ir griovimo atliekas, o proceso metu turi susidaryti betono ir gelžbetonio, čerpių ir keramikos, plytų, geležies ir plieno, grunto ir akmenų, medinės pakuotės, bituminių mišinių, stiklo, plastiko, vario, bronzos, žalvario, aliuminio, švino, cinko, alavo, metalo mišinių, kabelių, izoliacinių medžiagų, gipso izoliacinės statybinės medžiagos, mišrios komunalinės atliekos (frakcijos). Išrūšiuotos atliekos turi būti perdirbtos įmonėje arba perduotos atliekas perdirbančioms įmonėms ir tik tos atliekos, kurios negali būti perdirbtos gali būti šalinamos inertinių atliekų sąvartyne.

Statybos ir griovimo atliekų priėmimo, rūšiavimo, perdirbimo ir saugaus jų šalinimo aikštelės tolimesnė veikla

I alternatyva

Sprendžiant susidariusią situaciją dėl statybinių atliekų tvarkymo Vilniaus mieste, UAB „Bionovus“ gali toliau tęsti veiklą žemės sklype kad. Nr. 0101/0159:549, t.y. trečioje atliekų saugaus šalinimo aikštelėje. Dėl šioje aikštelėje numatytos veiklos jau yra atliktos poveikio aplinkai vertinimo procedūros, atnaujintas TIPK leidimas, išduoti specialieji architektūros reikalavimai statybos projektui rengti. Įmonės teritorijoje yra atliekų perdirbimo aikštelė, kurioje galimas priimtų atliekų rūšiavimas. Ūkinę veiklą – nepavojingų, išrūšiuotų, nebetinkamų antriniam panaudojimui statybinių atliekų šalinimą, galima pradėti vykdyti iškart gavus statybą leidžiantį dokumentą ir tinkamai įrengus aikštelę. Iki to laiko kol įmonė įsirengs atliekų tvarkymo aikštelę aukščiau nurodytame sklype, mišrios statybinės atliekos negalės būti priimamos, kol nebus sumažintas atliekų kiekis.

Statybos ir griovimo atliekų priėmimo, rūšiavimo, perdirbimo ir saugaus jų šalinimo aikštelės tolimesnė veikla

II alternatyva

Iki to laiko kol įmonė įsirengs atliekų tvarkymo aikštelę aukščiau nurodytame sklype, mišrios statybinės atliekos gali būti priimanamos, jeigu UAB „Bionovus“ užtikrins atliekų rūšiavimą, t.y. bus išrūšiuojamos visos per ataskaitinį laikotarpį, pvz. 7 d., priimtose mišrios statybinės atliekos, įmonė nurodys atskirą inertinių atliekų šalinimo vietą (sekciją), atskirą nuo dabar suformuotų atliekų kaupų, ir šalins tik tas atliekas, kurias galima pagal TIPK leidimo reikalavimus. Įmonė turi sudaryti sąlygas inspektoriams patikrinti ar atliekų šalinimo aikštelėje yra laidojamos tik po rūšiavimo susidariusios atliekos, ar nėra šalinama draudžiamų atliekų.

Statybos ir griovimo atliekų priėmimo, rūšiavimo, perdirbimo ir saugaus jų šalinimo aikštelės tolimesnė veikla

III alternatyva

Įmonė priima tik atskiras statybinių atliekų frakcijas, kurių priėmimas neuždraustas Vilniaus RAAD 2014-07-21 nurodymu, vykdo atliekų rūšiavimą ir perdirbimą. Aikštelėje draudžiamas atliekų šalinimas. Išrūšiuotos mišrios statybinės atliekos (17 04 01) gali būti šalinamos regioniniuose sąvartynuose kaip mechaninio atliekų apdorojimo atliekos (įskaitant medžiagų mišinius) 19 12 12. Prieš pradedant veiklą UAB „Bionovus“ privalo koreguoti savo turimą TIPK leidimą.

Statybos ir griovimo atliekų priėmimo, rūšiavimo, perdirbimo ir saugaus jų šalinimo aikštelės tolimesnė veikla

Sprendžiant UAB „Bionovus“ eksploatuojamos statybos ir griovimo atliekų priėmimo, rūšiavimo, perdirbimo ir jų šalinimo aikštelės tolimesnės veiklos, įmonė turi pateikti:

1. konkrečių veiksmų ir priemonių planą su jų vykdymo terminais ir įsipareigojimais dėl UAB „Bionovus“ aikštelėje sukauptų viršijančių Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidime nurodytų mišrių statybos ir griovimo atliekų kiekių (kada ir kokie kiekiai atliekų bus sutvarkyti);
2. konkrečias priemones ir jų vykdymo terminus dėl atliekų priėmimo, rūšiavimo ir perdirbimo UAB „Bionovus“ aikštelėje nurodant įrenginius, jų pajėgumus, nustatant atliekų priėmimo kriterijus, priimamų atliekų kontrolės tvarką ir (ar) kt.;
3. UAB „Bionovus“ aikštelės uždarymo ir rekultivavimo planą su konkrečiomis priemonėmis ir įgyvendinimo terminais.

Statybos ir griovimo atliekų tvarkymas susidarymo vietoje

Šiuo metu parengti ir derinami statybinių atliekų tvarkymo taisyklių pakeitimai, pagal kuriuos statybvietėje turi būti išrūšiuotos ir atskirai laikinai laikomos susidarančios: komunalinės atliekos - buitinės ir kitokios atliekos, kurios savo pobūdžiu ar sudėtimi yra panašios į buitines atliekas (maisto likučiai, tekstilės gaminiai ir kt.); inertinės atliekos - atliekos, kuriose nevyksta jokie pastebimi fizikiniai, cheminiai ar biologiniai pokyčiai (betonas, plytos, keramika ir kt.); perdirbimui ir pakartotinam panaudojimui tinkamos atliekos, antrinės žaliavos - tiesiogiai perdirbti tinkamos atliekos ir perdirbti tinkamos iš atliekų gautos medžiagos (pakuotės, popierius, stiklas, plastikas ir kt.); pavojingosios atliekos - kenksmingos, degios, sprogstamosios, ėsdinančios, toksiškos, sukeliančios koroziją ar turinčios kitų savybių, galinčių neigiamai įtakoti aplinką ir žmonių sveikatą (tirpikliai, dažai, klėjai, dervos, jų pakuotės ir kt.); netinkamos perdirbti atliekos (izoliacinės medžiagos, akmens vata ir kt.). Statybvietėje gali būti atskiriama (išrūšiuojama) ir daugiau atliekų rūšių, atsižvelgiant į statybos rūšis, jų apimtį ir atliekų tvarkymo galimybes. Išrūšiuotos atliekos turi būti perduodamos įmonėms, turinčioms teisę tvarkyti tokias atliekas.

Savivaldybės turi imtis priemonių ir išduodant statybos leidimus nurodyti įmonėms, kad vykdant statybos darbus susidarančios atliekos būtų išrūšiuojamos ir perduodamos tokias atliekas perdirbančioms įmonėms.

Šiuo metu yra sugriežtinta statybas vykdančių įmonių kontrolė. Tikrinama kaip statybvietėse rūšiuojamos atliekos, kur susidarančios atliekos yra pridudamos.